

Bram Stoker

Draculov host'

a jiné příběhy

EUROPA

Bram Stoker

Zväzok 1

Bram Stoker

Draculov host'
a jiné příběhy

EUROPA

Bram Stoker: Draculov hosť a iné príbehy

Preklad © Aňa Ostrihoňová (2 - 13) a Martin Plch (1) 2009

Doslov © Peter Uličný 2009

Návrh obálky © Martin Vrabec 2009

Grafická úprava a sadzba © Bee and Honey (www.beeandhoney.sk) 2009

Ako prvý zväzok edície Renfield vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2009

Prvé slovenské vydanie

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89111-45-9

Draculov host'

Keď sme opúšťali Mníchov, slnko prenikavo žiarilo a vzduch bol plný radosti z včasného leta. Práve sme sa chystali na odchod, keď sa s nami vyšiel rozlúčiť majordómus hotela Quatre Saisons, v ktorom som býval – herr Delbrück. Mal nepokrytú hlavu a zjavne sa náhlil, aby mi stihol zapriať šťastnú cestu. Chvíľu sa rozpačito usmieval a potom, ešte stále držiac kľučku dverí na kočiari, povedal pohoničovi:

„Nezabudni sa vrátiť pred zotmením! Obloha je jasná, ale severný vietor mrazí a to by mohlo znamenať náhlu búrku. Som si však istý, že dorazíte včas.“ Jeho úsmev sa skrivil do neurčitej grimasy: „Určite viete, aká je dnes noc.“

„Ja, mein Herr,“ odvetil Johann dôrazne – akoby aj za mňa –, dotkol sa klobúka a náhlivo vyrazil. Keď sme sa dostali von z mesta, zamával som mu, aby zastal, a opýtal sa ho:

„Povedzte mi, Johann, čo sa stane dnes večer?“

Prežehnal sa a úsečne odpovedal: „Walpurgis Nacht!¹.“ Potom si vybral hodinky, taký staromódny nemecký kus, veľký ako repa, pozrel na ne s povytiahnutým obočím a netrepezlivo pokrčil plecami. Pochopil som, že to bol jeho spôsob zdvoritého protestu proti zbytočnému zdržovaniu. Zapadol som späť do kočiara a mlčky som mu kývol, aby pokračoval. Náhlivo vyrazil, akoby chcel dohnať stratený čas. Kone chvíľami nervózne pohadzovali hrivami a podozrievavo vetrili. Zarazilo ma to a začal som sa znepokojene obzerať. Cesta bola dosť pustá, pretože sme práve prechádzali cez akúsi silnými víchrami spustošenú náhornú plošinu. Zrazu som uvidel úzku prašnú cestičku, zjavne dlho nepoužívanú, ktorá pretínala malé kľukaté údolie. Vyzerala veľmi lákavo a tak aj za cenu, že Johanna možno urazím, zavolať som na neho, aby zabrzdil. Keď zastavil, oznámil som mu, že sa chcem odviezť tou cestou. Vymýšľal si všelijaké výhovorky a neustále sa prežehnával. To vo mne vzbudilo zvedavosť a preto som mu položil niekoľko otázok. Odpovedal vyhýbavo a opakovane hádzal protestné pohľady na hodinky. Napokon som povedal:

„Nuž, Johann, chcem ísť touto cestou, ale nebudem vás nútiť. Žiadam však, aby ste mi povedali, prečo sa tak vzpierate.“ Miesto odpovede rýchlo – akoby vypadol z kozlíka – zoskočil na zem, prosebne ku mne natiahol ruky a zaprisahával ma, aby sme tadiaľ nešli. Svoju nemčinu miešal s anglickými výrazmi a to mi stačilo, aby som pochopil zmysel jeho slov. Vyzeral, akoby mi už-už chcel niečo povedať – a toto nutkanie ho evidentne nesmierne trápiť, ale zakaždým sa zarazil, prekrižoval a opakoval: „Walpurgis Nacht!“

¹ Valpurgina noc – výraz pochádza z Nemecka; v našom kultúrnom prostredí sa používa označenie Filipojakubská noc (z 30. apríla na 1. mája), alebo tiež Noc čarodejnic. Podľa legend sa práve počas tejto noci odohrávajú čarodejnicke sabaty a okultisti jej pripisujú mimoriadne silné predurčenie na nadviazanie kontaktu s démonickými silami. (Pozn. prekladateľa)

Snažil som sa mu protirečiť, ale ťažko sa hádať s niekým, koho jazyk neovládate. V tomto prípade bola výhoda na jeho strane, pretože, aj keď sa mi všetko snažil vysvetliť jednoduchou a lámanou angličtinou, vždy sa napokon rozrušil, prešiel do svojej materčiny – a zakaždým skontroloval svoje veľké hodinky. Vtom sa kone splašili a začali nepokojne vetriť. Na smrť zbledol a vystrašene sa poobzeral. Zrazu vyskočil, uchopil opraty a odviezol kone asi o dvadsať stôp dopredu. Nasledoval som ho a spýtal sa, prečo to urobil. Namiesto odpovede sa prežehnal a ukazujúc na miesto, odkiaľ odišiel, mi strohým gestom naznačil kríž. Najprv po nemecky a potom po anglicky povedal: „Pochovali ho – toho, čo sa zabil sám.“

Spomenul som si na starý zvyk pochovávať samovrahov na krížnych cestách.

„Ach! Chápem, samovražda. Veľmi zaujímavé!“ Ale za nič na svete som nemohol prísť na to, prečo to vystrašilo aj kone.

Kým sme sa zhovárali, začuli sme podivný zvuk, niečo medzi zavýjaním a brechotom. Ozýval sa zďaleka, ale kone sa opäť veľmi znepokojili a Johann ich musel hodnú chvíľu chlácholiť. Triasol sa ako osika a zúfalo mrmlal: „Znie to ako vlk – ale teraz tu nemôžu byť vlci.“

„Nie?“ opýtal som sa neisto. „Je to už dávno, čo sa priblížili k mestu?“

„Dávno, pradávno,“ odpovedal, „na jar a v lete, ale v zime ich tu už dlho nikto nevidel.“

Kým tľapkal kone a snažil sa ich utíšiť, oblohou sa začali preháňať tmavé oblaky. Slnko zašlo a okolo nás skuvíňal studený vietor. Ale bol to iba závan, skôr akési varovanie, pretože po chvíli opäť jasne zažiarilo slnko. Johann si zaclonil oči a zahľadel sa do diaľky.

„Onedlho príde snežná búrka,“ povedal zamyslene, opäť pozrel na hodinky, pevne uchopil opraty – kone ešte stále nervózne hrabali v zemi a potriasali hrivami –, vyštveral sa na kozlík a dával mi zreteľne najavo, že je čas pokračovať v ceste.

Moja tvrdohlavá zvedavosť mi však zabránila nastúpiť a preto som sa ho opýtal: „Prezradte mi niečo o mieste, kam vedie táto cesta,“ a ukázal som dolu.

Znova sa prežehnal a skôr než odpovedal, si polohlasne odmrmlal modlitbu: „Je to nesväté.“

„Čo je nesväté?“ spýtal som sa.

„Dedina.“

„Takže je tam dedina?“

„Nie, vlastne už nie. Celé stáročia tam nikto nežije.“

Prekvapilo ma to.

„Ale povedali ste, že je tam dedina.“

„Bola.“

„A kde je teraz?“

Po chvíli mlčania sa pustil do zdĺhavého rozprávania, ale od nervozity tak miešal nemčinu s angličtinou, že som jeho zmätenému príbehu takmer nerozumel. Zhruba sa mi však podarilo vyušíť, že pred stovkami rokov sa tam na cintoríne ozývali z hrobov čudné zvuky, a keď ich otvorili, muži aj ženy v nich boli zružovení životom a ústa mali červené od krvi. A tak v rýchlosti, aby si zachránili životy – áno, aj svoje duše! (opäť sa prekrížoval) sa pozostali dedinčania rozutekali na iné miesta, kde živi žili a mŕtvi boli skutočne mŕtvi a nie, nie akísi... Očividne sa bál vysloviť posledné slová. Kým pokračoval, jeho vzrušenie rástlo. Pôsobil, akoby ho úplne opantala predstavivosť, a príbeh skončil úplne zachvátený strachom – mal bielu tvár, celý sa chvel a nervózne sa obzeral, akoby očakával, že sa tu pod jasným slnkom, na otvorenej planine zjaví strašný príznak. Napokon v zúfalej agónii vykrikol:

„Walpurgis Nacht!“ a rozhodným gestom ukázal na kočiar, aby som nastúpil. Priznám sa, že som to nemohol strpieť, vzbúrila sa vo mne všetka moja anglická krv a stojac v úzadí som povedal:

„Keď sa bojíte, Johann, vráťte sa domov! Ja budem pokračovať, prechádzka mi urobí len dobre.“ Zo sedadla v kočiarovi som si vybral dubovú vychádzkovú palicu, ktorú so sebou vždy nosím na prázdninové výlety, zabuchol som dvierka a ukázal smerom k Mníchovu: „Choďte domov, Johann! Walpurgis Nacht sa netýka Angličanov.“

Kone boli čoraz vystrašenejšie, Johann sa ich zúfalo snažil udržať na uzde a vzrušene prosíkal, aby som sa nesprával pochabo. Pôsobil tak úprimne, až mi ho bolo trochu ľúto, ale zároveň som sa musel zasmiať. Vo svojej úzkosti úplne zabudol na chabé vedomosti angličtiny a svojou nezrozumiteľnou nemčinou stále dookola niečo mlel. Pomaly ma to už začínalo unavovať. Ešte raz som zopakoval svoj príkaz: „Domov!“, a vykročil som po krížnej ceste do údolia.

Johann so zúfalým gestom obrátil kone smerom na Mníchov. Oprel som sa o paličku a díval sa za ním. Kočiar sa pomaly vzdáľoval a potom som v diaľke, na vrchole kopca zazrel vysokého, chudého muža. Keď prechádzal povedľa koní, začali sa vzpierať, divoko vyhadzovali kopytá a s hrôzou erdzali. Johann ich už nedokázal udržať, tryskom vyrazili vpred a cválali ako zmyslov zbavené. Po chvíli sa mi stratili z dohľadu, a potom som pohľadom pátral po tom cudzincovi, ale aj ten zmizol.

S ľahkým srdcom som vykročil prašnou cestou, voči ktorej Johann toľko namietal. Nevidel som ani najmenší dôvod pre jeho námietky; bez premýšľania o čase, alebo vzdialenosti som sa tam prechádzal niekoľko hodín, ale nezazrel som ani jedinú živú bytosť alebo usadlosť. To miesto bolo stelesnením pustatiny. Príliš som si to však nevšimál; pomaly som prišiel k zákrute a do cesty sa mi postavil roztrúsený okraj lesa. Až vtedy som si uvedomil, ako ťaživo na mňa pôsobí samota krajiny, ktorou som prechádzal.

Na chvíľu som si sadol, aby som si oddýchol, a začal sa obzerat'. Zazrazilo ma, že sa náhle veľmi ochladilo – obklopil ma akýsi vzdychavý zvuk a vysoko nad hlavou som začul tlmený hukot. Vzhladol som; po oblohe sa zo severu blížili mohutné a temné mraky. Boli to zreteľné známky prichádzajúcej búrky. Začínala mi byť zima a bolo zrejmé, že to spôsobuje moje nehybné vyesedávanie, preto som vstal a pokračoval v ceste.

Oblasť, ktorou som prechádzal, bola teraz oveľa malebnejšia. Nebolo tu síce nič výrazné, čo by upútalo môj pohľad, ale v celej tej scenérii bol zvláštny pôvab krásy. Chvíľu som sa kochal výhľadom, ale keď ma začalo obklopovať čoraz väčšie šero, uvedomil som si, že je načase, aby som sa pobral domov. Jas dňa sa už vytratil. Vzduch bol mrazivý a vysoko na oblohe sa prehánali čoraz temnejšie oblaky. Spreádzal ich akýsi vzdialený šumivý zvuk a v poryvoch vetra sa chvíľami ozýval prerušovaný záhadný plač, o ktorom pohonič tvrdil, že je to zavýjanie vlka. Zaváhal som, ale túžba pozrieť si tú opustenú dedinu ma premohla a onedlho som sa ocitol na otvorenej planine, obkolesenej vysokými kopcami. Ich úbočia boli pokryté stromami, ktoré sa tiahli až do údolia a v malých skupinkách označovali presvitajúce miernejšie svahy a úžľabiny. Sledoval som, kam vedie moja kľukatá cesta a všimol si, že mizne v jednom z najhustejších porastov.

Kým som tam stál, vzduch sa zachvel chladom – začínalo snežiť. Spomenul som si na dlhé míle pochmúrnej krajiny, kadiaľ som prešiel, a náhlivo som sa vybral pohľadať na okraji lesa úkryt. Obloha temnela stále viac, začal padať hustý a mokrý sneh a po chvíli sa zem vôkol mňa leskla ako biely koberec, ktorého vzdialený koniec sa strácal v hmlistej neistote. Cesta tu nebola vyznačená, tvrdý povrch vyrúbaného lesného chodníčka mi zmizol spod nôh a stále hlbšie som sa zabáral do hľbokej trávy a machu. Bolo zrejmé, že som zablúdil. Potom vietor zosilnel a napriek tomu, že som sa hýbal, jeho mrazivý chlad mi začal bolestne prenikať pod kožu. Husto snežilo a sneh okolo mňa víril tak rýchlo, že som takmer nevládal udržať otvorené oči. Podchvíľou nebesá rozpáral žiarivý blesk a na okamih som pred sebou uvidel veľkú masu stromov pokrytých žiarivým snehom.

Ukryl som sa medzi nimi a v relatívnom tichu som počúval poryvy vetra vysoko nad ich korunami. V tejto chvíli čierňava búrky splynula s temnotou noci. Vyzeralo to, že búrka pomaly ustupovala a teraz už prichádzala iba v divokých nárazoch, či vlnách. Zrazu sa nariekavý hlas vlka znásobil a zdalo sa mi, akoby sa tie zvuky približovali.

Sem-tam sa cez čierňavu plávajúcich mrakov predral lúč mesačného svitu a ožiaril rúbanisko, obklopené cyprusmi a tismi, uprostred ktorého som stál. Postupne prestávalo snežiť a vyšiel som z úkrytu, aby som sa podrobne poobzeral. Medzi takým množstvom starých základov, okolo

ktorých som cestou prešiel, sa mi možno podarí nájsť hoci aj ruiny domu, ktoré by mi aspoň na chvíľu poskytli prístrešie. Kráčajúc pozdĺž porastu som zistil, že ho obklopuje nízky kamenný múr a čoskoro som v ňom našiel otvor. Cyprusy tu vytvárali malú alej, ktorá viedla k hranatým obrysom akejsi budovy. No len čo som ju zazrel, valiace sa mraky zakryli mesiac a po chodníčku som musel prejsť potme. Vietor sa opäť ochladil a celou cestou som sa triasol od zimy, ale nádejná vyhládka na úkryt ma naslepo poháňala vpred.

Vietor odrazu ustal, búrka pominula a zrejme z pocitu spolupatričnosti s prírodou mi takmer prestalo biť srdce. Ale bol to len okamih, pretože zrazu sa cez oblaky predral mesačný svit a ja som uvidel, že stojím na cintoríne a ten veľký hranatý predmet predom mnou je masívna mramorová hrobka, biela ako sneh, ktorý ležal na nej a všade naokolo. S mesačným svetlom sa prihnal divoký vzdych búrky, ktorá sa vrátila s dlhým, tiahlym zavýjaním, akoby veľkej svorky psov, či vlkov. Bol som ohromený a šokovaný. Cítil som, ako ma opantáva nesmierny chlad a postupne zachvátil aj moje srdce. Záplava svetla ešte stále dopadala na mramorovú hrobku, ale búrka sa zjavne vracala a preukazovala známky svojej obnovenej sily. Poháňaný podivným vzrušením som sa priblížil k hrobke, aby som si ju lepšie obzrel. Obišiel som ju a nad dórskymi dverami som uvidel nemecký nápis:

GRÓFKA DOLINGENOVÁ Z GRATZU
V ŠTAJERSKU
HEĽADALA A NAŠLA SMRŤ
1801

Na vrchu hrobky, akoby krížom pretínajúc pevný mramor – pretože túto stavbu tvorilo niekoľko obrovských kamenných kvádrov –, bol masívny železný bodák, alebo skôr kôl. Na ňom bolo veľkými písmenami ruskej azbuky vyryté:

MŔTVI CESTUJÚ RÝCHLO

Celé to bolo také podivné a zlovestné, až som sa zatackal a začali ma obchádzať mdloby. Teraz som už ľutoval, že som neposlúchol Johannovu radu a mysl'ou mi prebehla znepokojujúca myšlienka. Tak toto je Valpurgina noc!

Valpurgina noc, počas ktorej sa podľa viery miliónov ľudí potuluje po svete diabol, otvárajú sa hroby a vychádzajú z nich mŕtvi. Noc, keď sa všetko zlo zeme, vzduchu a vody oddáva bezuzdným radovánkam. Presne tohto miesta sa pohonič osobitne stránil. Toto bola tá vyľudnená dedina, ktorú jej obyvatelia pred dávnymi storočiami opustili. Tu ležali samovrahovia a ja

som bol sám, bez ľudskej spoločnosti, chvejúci sa zimou, pokrytý mokrým snehom a okolo mňa sa každú chvíľu mala rozpútať divoká búrka. Musel som pozbierať zvyšky odvahy a všetku svoju filozofiu a náboženstvo, ktoré mi boli vštepované, aby som neprepadol panike.

Vtom sa okolo mňa začalo hotové peklo. Zem sa otriasala, akoby po nej cválali tisícky koní, a tentoraz búrka na svojich mrazivých krídlach neniesla sneh, ale veľké ľadové krúpy, ktoré padali tak prudko, akoby ich niekto vrhal z remeňov baleárskych metačov. Silné krupobitie postrhávalo listie a konáre a zničilo môj cyprusový úkryt; iba tmavé kmene ostávali vzpriamene stáť. Okamžite som sa hnal k najbližšiemu stromu, ale onedlho som bol nútený opustiť aj túto novú skrýš a uchýliť sa na jediné, ako-tak chránené miesto – k hlbokým dórskym dverám mramorovej hrobky. Tam, krčiac sa pri mohutných bronzových dverách som našiel čiastočnú ochranu pred rozpútanými živlami, pretože teraz do mňa udierali len tie krúpy, ktoré sa odrážali od zeme a mramorového múru.

Úzkostlivo som sa pritláčal na dvere a tie sa po chvíli trochu pohlí a pootvorili. Uprostred neľútostnej búrky mi bol vítaný akýkoľvek prístrešok – hoci aj v hrobke – a práve som chcel vstúpiť, keď oblohu rozčesol blesk a ožiaril okolie. V tej chvíli som v temnote hrobky – nech sa na mieste prepadnem – uvidel na márach ležať krásnu ženu s okrúhlymi lícami a červenými perami. Keď mi nad hlavou znovu zaburčal hrom, akoby ma uchopila čias silná ruka a vysotila do búrky. Celé sa to odohralo tak nečakane, že skôr než som si stihol uvedomiť ten šok – morálny aj fyzický –, ucítil som, ako do mňa búsia krúpy. Opantal ma čudný pocit, že nie som sám. Obzrel som sa smerom k hrobke. Práve vtedy ma oslepil ďalší blesk, udrel do železného kolu, prebodávajúceho hrobku, rozlievajúc sa po zemi vybuchol a akoby v jazyku plameňa rozdrvil masívny mramor. Mŕtvu ženu obklopili plamene, v okamihu agónie sa nadvihla a jej bolestný výkrik zanikol v rachote hromu. Uprostred ubíjajúceho krupobitia a ohlušujúceho rachotu, ktorý sa miesil so zavýjaním vlkov, ma tá mocná ruka opäť schmatla a odvliekla preč. Posledné, čo si pamätám, bola akási nejasná pohyblivá hmla, akoby všetky hroby okolo mňa vyslali duchov svojich mŕtvych odetých do bielych plachiet a cez závoj búrky ma stále tesnejšie obkľučovali.

* * *

Onedlho som sa začal pomaly preberať a premohol ma hrozný pocit únavy. Dlhú chvíľu som si na nič nespomínal, no postupne sa mi vracala pamäť. Nevládal som pohnúť nohami a lomcovala mnou páľčivá bolesť. Bol som ako ochrnutý. Zátylok a chrbticu mi zalieval ľadový pocit a moje uši boli hluché, aj keď ma, rovnako ako nohy, nesmierne boleli. V hrudi sa mi však rozlieval lahodný pocit tepla. Bola to nočná mora – reálna

nočná mora –, ak vôbec môžem použiť takýto výraz, pretože na mne ležala akási nesmierna t'archa a bránila mi v dýchaní.

To obdobie strnulosti zrejme trvalo veľmi dlho a vytratil sa, až keď som zaspal, alebo možno omdlel. Potom ma ovládol pocit nesmierneho zhnusenía – rovnaký ako prvé príznaky morskej choroby – a divoká túžba oslobodiť sa; aj keď som ani nevedel od čoho. Všetko naokolo stíchlo – celý svet buď zaspal, alebo bol mŕtvy – a zlovestné ticho prerušovalo iba tlmené dychčanie, akoby blízko pri mne stálo nejaké zviera. Na krku som ucítil teplý chrapot a potom prišlo vedomie strašnej pravdy, ktorá ma zamrzala do špiku kostí, a vyslalo do mozgu omračujúci nával krvi. Ležalo na mne mohutné zviera a oblizovalo mi krk. Neodvážil som sa pohnúť – prezieravý inštinkt mi kázal ležať nehybne –, ale zver si zrejme uvedomil, že som sa prebral a zodvihol hlavu. Cez privreté mihalnice som nad sebou uvidel dve veľké planúce oči obrovského vlka. Ostré biele zuby žiarili v červenej medzere jeho papule a cítil som horúci, až páľčivý dych.

To, čo nasledovalo, si už nepamätám. Po chvíli som si začal uvedomovať tlmené vrčanie, po ňom nasledovalo zavytie, ktoré sa znova a znova opakovalo. Potom som z diaľky začul mnohohlasné výkriky: „Haló! Haló!“ Opatrne som nadvihol hlavu a obzrel sa smerom, odkiaľ prichádzali zvuky, ale vo výhľade mi bránil cintorín. Vlk neprestával bolestne zavýjať a popri cyprusovom hájiku som zazrel pohybovať sa červenú žiaru, ktorá akoby ten zvuk nasledovala. Hlasy sa približovali a vlk zavýjal stále častejšie a hlasnejšie. Báľ som sa čo i len pohnúť a od hrôzy som ani nemukol. Červená žiara sa priblížila a biela hmľa, ktorá sa okolo mňa tiahla do temnoty noci, zružovela. Spoza stromov sa zrazu vynorila skupina cválajúcich jazdcov s fakľami v rukách. Vlk zo mňa zoskočil a dal sa na útek. Jeden z jazdcov – podľa brigadirok a dlhých plášťov to boli vojaci – zdvihol karabínu a zamieril. Jeho spoločník mu strhol ruku a nad hlavou mi presvišťala guľka. Evidentne si ma pomýlil s vlkom. V tej chvíli však zazrel odkrádajúce sa zviera a celá skupina vyrazila klusom vpred; niektorí ku mne a iní sledovali vlka, ktorý zmizol medzi zasneženými cyprusmi.

Nevládal som sa pohnúť, moje telo odmietalo poslušnosť, ale zreteľne som videl a počul všetko, čo sa okolo mňa dialo. Dvaja, či traja vojaci zoskočili z koní a pokľakli vedľa mňa. Jeden z nich mi nadvihol hlavu a položil ruku na moje srdce.

„Dobrá správa, priatelia!“ vykrikol. „Jeho srdce stále bije!“

Potom ma prinútili vypiť akúsi pálenku, ktorá do mňa vliala životodarnú silu, a konečne som bol schopný otvoriť oči. Medzi stromami sa mihali svetlá a dlhé tiene. Odvšadiaľ sa ozývali mužské pokriky. Potom fakle zablíkali, zhŕkli sa a začul som vystrašené hlasy – z hmly sa na cintorín vyvalili ďalší, akoby posadnutí muži. Keď nová skupina pristúpila bližšie, tí, čo stáli pri mne, sa dychtivo vypytovali:

„Tak ako? Našli ste ho?“

„Nie! Nie!“ zaznela rýchla odpoveď. „Poďme rýchlo preč! Na tomto mieste už nemôžeme ostať ani minútu a najmä nie v dnešnú noc!“

„Čo to bolo?“ túto otázku si kládli nesmierne vzrušenými hlasmi a akoby tých mužov pobádal spoločný strach, neurčito si odpovedali a zjavne sa obávali jasne vyjadriť svoje myšlienky.

„To – to – bol určite on!“ drmolil zmätene jeden z nich.

„Vlk – a predsa nie vlk!“ povedal iný rozochvene.

„Bez posvätej guľky proti nemu nemáme šancu,“ poznamenal tretí pokojnejším hlasom.

„Tak nám treba, keď sme v takúto noc vyšli von! Svojich tisíc mariek sme si už zarobili!“ vyrazil zo seba štvrtý.

„Na rozbitom mramore bola krv,“ povedal po chvíli ďalší, „a blesk predsa nemohol zakrváčať hrobku. A čo sa jeho týka – už je v bezpečí? Pozrite sa mu na krk! Vidíte, priatelia, vlk na ňom ležal a udržoval mu krv v teple.“

Dôstojník mi obzrel krk a zamyslene povedal:

„Je v poriadku, krk má síce samú modrinu, no koža je neporušená. Ale čo to všetko znamená? Keby ten vlk nezavýjal, nikdy by sme ho ne našli.“

„Čo tu robil?“ spýtal sa muž, ktorý mi držal nadvihnutú hlavu a z celej skupiny bol zjavne najmenej vystrašený, pretože sa mu pevne ruky netriasli. Na rukáve mal hodnosť poddôstojníka.

„Vracal sa domov,“ odpovedal chvejúci sa muž s bledou, predĺženou tvárou a bojzljivo sa poobzeral. „Je tu dosť hrobov, v ktorých by mohol ležať. Poďme, priatelia, poďme rýchlo! Musíme opustiť toto prekliate miesto.“

Kým vydával povel, poddôstojník ma posadil a potom ma niekoľko vojakov vysadilo na koňa. Vyskočil za mňa do sedla, pevne ma uchopil a vydal pokyn na odchod. Ešte posledný raz som sa obzrel na cintorín obkolesený cyprusovým hájikom a potom sme rezkým vojenským cvalom odklusali preč.

Stále som nedokázal pohnúť jazykom a celú cestu som bol nútený mlčať. Asi som zaspal a pamätám si, až ako stojím na zemi a z oboch strán ma podopierajú vojaci. Začínalo svitať a na východe sa črtal červený pruh svetla ako potok čerstvej krvi nad oslepujúcim snehom. Dôstojník práve prikazoval svojmu oddielu, aby o tom, čo v noci videli, mlčali a vyradili len, že našli nejakého cudzinca – Angličana, ktorého zohrieval veľký pes.

„Pes! Ale veď to nebol pes!“ prerušil ho muž, ktorý sa v noci bál zo všetkých najviac. „Myslím, že rozoznám vlka, keď ho vidím.“

Mladý dôstojník pokojne odpovedal: „Povedal som, že pes.“

„Pes!“ zopakoval druhý ironicky. Bolo jasné, že jeho odvaha rastie s vychádzajúcim slnkom a ukazujúc na mňa povedal: „Pozrite mu na krk. Pane, vari je toto práca psa?“

Inštinktívne som si priložil ruku na krk, a keď som sa ho dotkol, vykrikol som od bolesti. Muži zoskočili zo sediel a zhŕkli sa okolo mňa, ale zarazil ich pokojný hlas mladého dôstojníka:

„Povedal som pes! Keby sme tvrdili čokoľvek iné, iba by nás vysmiali.“

Potom ma vysadili za jedného z vojakov a odváľali sme smerom na Mníchov. Na predmestí sme náhodou natrafili na kočiar, posadili ma doň a odviezli do Quatre Saisons. Sprevádzať ma už iba mladý dôstojník a na koni nás nasledoval jediný vojak. Ostatní sa vrátili do kasární.

Kočiar ešte ani poriadne nezastal, keď z hotela vybehol herr Delbrück. Bolo zrejmé, že náš príchod pozoroval zvnútra. Starostlivo mi pomohol vystúpiť a voviedol ma dnu. Dôstojník mi stroho zasalutoval a chystal sa vzdialiť, keď som sa konečne odhodlal oceniť jeho odvahu a nástojil som, aby ma navštívil v mojich komnatách. Pri pohári vína som sa jemu i jeho chrabрым priateľom srdečne poďakoval za všetko, čo pre mňa urobili. Úsečne odpovedal, že to urobil veľmi rád, ale prvé kroky na moju záchranu podnikol herr Delbrück a jeho starostlivosť nesmierne uľahčila všetkým záchranným oddielom prácu. Po tomto dvojzmyselnom vyhlásení sa majordómus usmial, dôstojník sa odvolal na svoje povinnosti a rozlúčil sa.

„Ale, herr Delbrück,“ vyzvedal som, „ako to, že ma hľadali vojaci?“

Pokrčil plecami, akoby chcel zľahčiť svoj vlastný skutok a odvetil:

„Mal som šťastie, že sa mi podarilo získať povolenie od veliteľa regimentu, v ktorom som slúžil, a mohol som požiadať o dobrovoľníkov.“

„Ale ako ste vedeli, že som zablúdil?“ spýtal som sa.

„Kone sa splašili a pohonič sa vrátil s rozlámanými pozostatkami kočiar.“

„Ale z tohto dôvodu by ste určite neposlali záchrannú čatu vojakov.“

„Ach, nie!“ odpovedal. „No ešte než dorazil Johann, som dostal telegram od bojara, ktorého ste hostom,“ vybral z vrecka telegram a podal mi ho.

Bistritz

Dávajte dobrý pozor na môjho priateľa, jeho bezpečie je mi veľmi drahé. Keby sa mu čokoľvek stalo, alebo by bol nezvestný, nešetrite výdavkami, aby ste ho našli a zaistili jeho bezpečnosť. Je Angličan a má dobrodružnú povahu. Hrozia tu časté lavíny a nebezpeční vlci. Ak budete mať podozrenie, že sa mu niečo stalo, nestrácajte ani minútu. Vašu horlivosť bohato odmením.

Dracula

Kým som dočítal, zatočila sa mi hlava, pred očami sa mi roztancovala celá miestnosť a keby ma pozorný majordómus nezachytil, asi by som bol spadol. Všetko to bolo veľmi čudné, prapodivné a nepredstaviteľné, ale vyvolalo to vo mne pocit, že som sa stal terčom dvoch protikladných síl a táto hmlistá myšlienka ma takmer paralyzovala. Nachádzal som sa pod akousi záhadnou ochranou a z ďalekej krajiny prišla v poslednej chvíli správa, ktorá ma vyviedla z nebezpečenstva spánku v snehu a z čeľustí vlka.

Sudcov dom

Blížil sa čas skúšok a Malcolm Malcolmson sa rozhodol, že musí odísť niekam, kde sa bude môcť v pokoji venovať štúdiu. Obával sa pôvabov pobrežia, no nedôveroval ani samote na vidieku, pretože vedel, že človeku dokáže až nebezpečne učarovať. Rozhodol sa teda, že si radšej nájde nejaké nenápadné mestečko, kde ho nebude nikto a nič vyrušovať. O radu nežiadal žiadneho zo svojich kamarátov. Vedel, že každý z nich by mu odporučil miesto, ktoré dôverne pozná a kde má príbuzných. Keďže Malcolmson sa akýmkoľvek známym chcel za každú cenu vyhnúť a rozhodne netúžil zaťažovať priateľov svojich blízkych, zaumienil si, že si miesto študijného pobytu vyľadá sám. Do cestovného vaku zbalil šatstvo, všetky potrebné knihy a potom si kúpil lístok na vlak do prvej stanice, ktorej názov mu v miestnom cestovnom poriadku nič nehovoril.

Po trojhodinovej ceste dorazil do Benchurchu a bol so sebou nadmieru spokojný. Svoje stopy dokonale zahladil a nikto preto nemohol ani len tušiť, kde nakoniec zakotvil. Priamo zo stanice zamieril do jediného hostinca, ktorý v tejto ospalej osade stál, a prenajal si izbu. V Benchurchu sa zvyčajne raz do mesiaca konali trhy a niekoľko dní bolo mestečko doslova preplnené, no inak jeho ulice zívajú prázdnotou. Na druhý deň ráno sa Malcolmson začal obzerať po ubytovaní, ktoré by bolo ešte osamotejšie než to, ktoré ponúkal už aj tak neveriteľne tichý Hostinec u dobrého pútnika. Pozdávalo sa mu iba jediné, lebo práve toto miesto dokonale napĺňalo jeho predstavy o pokoji. Označenie *pokojné* ho vlastne ani poriadne nevystihovalo – jediným priliehavým slovom na opis tohto miesta bol výraz *opustené*. Malcolmson objavil starú, rozložitú budovu nepravidelného tvaru, postavenú v jakobínskom štýle, s masívnymi štípmi a nezvyčajne úzkymi okienkami, ktoré boli posadené vyššie než na takýchto stavbách bývalo zvykom. Dom chránil vysoký a masívny tehlový múr. V skutočnosti sa ponášal väčšmi na opevnenie než na bežné ľudské obydlie. Malcolmsonovi sa však zapáčil. „Presne toto som hľadal,“ pomyslel si, „a budem nesmierne šťastný, keď sa mi ho podarí prenajať.“ Len čo sa dôkladne uistil, že dom skutočne nie je obývaný, radostne si pomädľil ruky.

Na miestnej pošte mu prezradili meno a adresu realitného sprostredkovateľa. Pán Carnford, miestny právnik a dobrosrdečný džentlmen zo starej školy, neskrýval radosť zo stretnutia s mladým študentom, pretože o spomínaný dom už dlhé roky nikto neprejavil záujem.

„Ak mám pravdu povedať,“ prezradil, „už len kvôli majiteľom by som ho rád prenajal aj zadarmo a dokonca aj na niekoľko rokov, len aby všetci miestni videli, že je konečne obývaný. Je už nesmierne dlho prázdny a začali o ňom dokonca kolovať nezmyselné chýry, ktorým sa dá zabrániť, jedine ak sa doň niekto nastahuje. Úplne najideálnejšie by

bolo,“ dodal a významne pozrel na Malcolmsona, „keby sa tým nájomníkom stal učenc ako ste vy, ktorý potrebuje pokoj na štúdium.“

Malcolmsen nepovažoval za nutné, aby sa sprostredkovateľ a vypytoval na „nezmyselné chýry“. Vedel, že keď sa o nich bude chcieť dozvedieť viac, stačí, aby sa opýtal v hostinci. Zaplatil trojmesačné nájomné a len čo mu ružofarbič pán Carnford napísal meno stareny, ktorá sa mu bude starať o domácnosť, s kľúčmi vo vrecku veselo odkračal do hostinca. Nesmierne láskavá hostinská mu podrobne vysvetlila, kde si môže nakúpiť potraviny a všetko potrebné na prežitie, no keď jej napokon prezradil, kde bude bývať, v údive zalomila rukami.

„Hádám ste si len nevybrali sudcov dom?!“ povedala a zbledla.

Rozpovedal jej teda, prečo ho to miesto tak očarilo. Keď skončil, vystrašená hostinská ticho zachrčala:

„Ach, áno, myslela som si to! Určite je to sudcov dom.“

Malcolmsen ju netrpezlivo požiadal, aby mu prezradila, prečo sa to miesto tak volá a čo s ním nie je v poriadku. Povedala, že obyvatelia Benchurchu ho tak nazvali, pretože pred mnohými rokmi, pred koľkými, to presne ani sama nevie, keďže pochádza z inej časti krajiny, predpokladá však, že to bude okolo sto či viac rokov, v ňom býval sudca, ktorého sa všetci nesmierne báli. Čo však nie je v poriadku so samotným domom, to netuší. Často sa na to pýtala, ale nikto jej nevedel odpovedať; všetci však cítili, že s ním *niečo* je a pokiaľ šlo o ňu, ani za všetky peniaze banky Drinkwater by dnu sama nikdy nevkočila. Na chvíľu sa odmlčala, no vzápätí sa začala ospravedlňovať:

„Prepáčte, že takto táram. Nepatrí sa to. Ale viem, že nerobíte dobre, keď tam chcete bývať úplne sám. Keby ste boli mojím synom, nepustila by som vás tam ani za celučký svet. Zabránila by som vám v tom, aj keby som celú noc musela biť na poplach a vyzváňať na veľkom bronzovom zvone, ktorý je umiestnený na streche sudcovho domu!“ Tá dobrá žena svoje slová zjavne myslela vážne a tvárila sa tak úprimne, že mierne pobaveného Malcolmsona dojali. Vľúdne sa usmial a vážnym hlasom povedal, že si jej záujem neobyčajne cení:

„Drahá pani Withamová, o mňa sa nemusíte strachovať! Človek, ktorý sa pripravuje na záverečné skúšky z matematiky má toho na rozmýšľanie až-až a určite sa nenechá vyrušovať ničím ‚nevysvetliteľným‘. Jeho práca je príliš exaktná a prozaická na to, aby sa čo i len v kútiku mysle venoval záhadám akéhokoľvek druhu. Harmonický rad, permutácie, kombinácie a eliptické funkcie sú pre mňa dostatočnou záhadou!“ Pani Withamová sa ochotne podujala vybaviť mládencove nákupy a on sa vybral za starenou, ktorú mu odporučili na miesto domácej. Keď s ňou po niekoľkých hodinách vkročil do sudcovho domu, pani Withamová ho už čakala s niekoľkými mužmi nosiacimi balíky a poslíčkom od čalúnika s posteľou na voze. Hostinská totiž vyhlásila, že ak aj sú stoly a stoličky

v úplnom poriadku, posteľ, ktorú nikto nevetral minimálne päťdesiat rokov, nie je pre mladé kosti vhodná. Nadovšetko ju zaujímal vnútrajšok domu. Napriek predstieranému pokoju sa však bála tak očividne, že aj pri najmenšom šuchnutí chytala Malcolmsona za rukáv.

Po krátkej prehliadke svojho nového obydlija sa Malcolmson rozhodol usadiť v rozľahlej jedálni, ktorej veľkosť mohla dokonale poslúžiť všetkým jeho potrebám. Pani Withamová sa za pomoci domácej, pani Dempsterovej, podujala všetko zariadiť. Len čo chlapi priniesli a vybalili koše s jedlom, Malcolmson zistil, že myslela skutočne na všetko a z vlastnej kuchyne mu navyberala dostatok zásob na niekoľko dní. Predtým než odišla, mu zaželala všetko najlepšie, no ešte vo dverách sa otočila a riekla:

„Pane, tá izba je asi priveľká a je v nej prievan, bolo by teda možno dobre, keby ste si na noc okolo posteľe postavili jednu z tých veľkých zásten, aj keď, pravdupovediac, ja by som asi umrela, keby som tu bola zavretá so všetkými tými – tými *vecami*, ktoré by spoza nej vystrkovali hlavy a dívali sa na mňa!“ Striasla sa a mlčky odišla.

Keď sa za starostlivou hostinskou zavreli dvere, pani Dempsterová povýšenecky zasyčala a poznamenala, že ona sa teda nebojí žiadneho strašidla v krajine.

„Poviem vám, o čo ide, pane,“ povedala, „strašidlá sú všetkým možným – len nie strašidami! Potkany, myši, chrobáky, vŕzgajúce dvere, uvoľnené škridle, rozbité okná, či zaseknuté úchytky na zásuvkách, ktoré sa vytiahnu a potom uprostred noci odpadnú. Pozrite na drevené obloženie v tejto izbe! Je staré – storočia staré! Myslíte si, že v ňom nežijú potkany a chrobáky! A hádam si len nemyslíte, že ich nikdy nezahliadnete? Potkany sú strašidlá, hovorím vám, a strašidlá sú potkany. Ničomu inému neverte!“

„Pani Dempsterová,“ s vážnosťou riekol Malcolmson a úctivo sa uklonil, „ste múdrejšia než ktorýkoľvek univerzitný premiant! Dovoľte mi na znak úcty k vašej nepochybnej rozvahe rozumu i citu, prenechať vám tento dom na posledné dva mesiace po tom, čo odídem, pretože štyri týždne mojím potrebám úplne postačia.“

„Zo srdca vám ďakujem, pane,“ zašveholila stará dáma, „ale nemôžem na noc odísť z domu. Bývam v chudobinci Greenhowovej charity a keby som spala inde, mohla by som prísť o všetky svoje privilégiá. Pravidlá sú veľmi prísne. Nechcem zbytočne riskovať, keď na voľné miesto čaká tak veľa ľudí. Zato, pane, sem hocikedy rada zájdem a postarám sa o vás, kým tu budete.“

„Dobrá žena,“ rýchlo odvetil Malcolmson, „prišiel som sem, aby som našiel samotu; a verte mi, som vďačný nebohému Greenhowovi, že svoju obdivuhodnú charitu – či čo to je, takto usporiadal a ja som nútený vzdať sa možnosti zlákať vás núkaným pokušením! Sám svätý Anton by nemohol byť prísnejší.“

Starena sa sucho zasmiala. „Ach, vy mladí džentlmeni,“ povedala, „nebojíte sa ničoho. Hádám sa vám tu samoty, ktorú hľadáte, dostane.“ Rezko sa pustila do práce a už za súmraku, len čo sa Malcolmson vrátil z prechádzky, počas ktorej študoval, keďže mal vo zvyku stále so sebou nosiť jednu z učebníc – našiel izbu pozametanú a upratanú. Vo veľkom kozube blčal oheň, lampa bola zažatá a na stole ležali vynikajúce pokrmy pani Withamovej. Taktu som si to predstavoval, toto je skutočné pohodlie, pomyslel si, zoširoka sa usmial a pomädľil si ruky.

Keď dovečeral a presunul podnos na druhý koniec veľkého dubového jedáľenského stola, vybral svoje knihy, priložil na oheň, nastavil si lampu a usadil sa k náročnej práci. Bez prestávky študoval takmer do jedenásťtej, potom sa na chvíľu zastavil, aby priložil na oheň, dolial olej do lampy a uvaril si šálku čaju. Počas štúdií sedával nad knihami dlho do noci a čaj zvykol pijať aj veľmi neskoro. Odpočinok bol pre neho veľkým prepychom a užíval si ho s pocitom lahodnej, pôžitkárskej ľahkosti. V kozube zapraskalo, oheň nanovo vzbĺkol a na veľkú starú miestnosť vrhol zvláštne tieň. Ako si uskrával z horúceho čaju, oddával sa pocitu slastnej samoty. A práve vtedy si po prvý raz uvedomil čudný zvuk, ktorý zrejme vydávali potkany.

„Nepochybne,“ pomyslel si, „nemohli vyvádzať po celý čas, čo som čítal. Keby robili takýto hluk už predtým, určite by som si to všimol!“ Teraz, keď ho vyrušovali čoraz väčšími, sa uspokojil s vysvetlením, že ešte pred chvíľou boli určite ticho. Bolo zrejme, že spočiatku sa potkany prítomnosti cudzinca a svetla ohňa i lampy báli; no postupne sa osmeľovali a teraz sa už naháňali ako zvyčajne.

Ako len hartusili! Vydávali skutočne zvláštne zvuky! Preháňali sa hore-dolu za starým dreveným obložením, ponad strop i popod dlážku, hrýzli a škriabali! Malcolmson sa pousmial, keď si spomenul na slová pani Dempsterovej: „Strašidlá sú potkany a potkany sú strašidlá!“ Čaj začal účinkovať a povzbudený študent si s nadšením uvedomil, že do sviatania stihne ešte kusisko roboty. S radostným úsmevom vstal a pustil sa podrobne skúmať izbu. Zodvihol lampu, prešiel sa dookola a tuho premýšľal, prečo bol tento zvláštny a nádherný starý dom tak dlho zanedbávaný. Rezby na dubových doskách obloženia sa mu videli obdivuhodné, dokonca krásne. Na stenách viseli staré obrazy, no všetky boli zanesené hrubou vrstvou prachu a preto na nich nerozoznal nijaký detail, napriek tomu, že lampu držal tak vysoko nad hlavou, ako len vládol. Kde-tu sa v niektorej z puklín alebo dier vynorila potkania hlavu s jasnými očami, no vzápätí rýchlo zmizla. Piskot a pobehovanie neustávali. Zaujal ho najmä povraz visiaci z veľkého zvona na streche, ktorý sa hompáľal v kúte pri kozube. Malcolmson si pritiahol vyrezávanú dubovú stoličku s vysokým operadlom bližšie k ohňu a sadol si k poslednej šálke čaju. Keď dopil, priložil na oheň a vrátil sa k práci. Posadil sa za roh stola tak, aby

mu svetlo z kozuba svietilo z ľavej strany. Potkany ho síce ešte chvíľu vyrušovali, no na ich šramot si postupne privykol, ako si človek po čase prestane všímať tikanie hodín alebo kvapkanie vody. Opäť sa zahlbil do práce a všetko okolo prestal vnímať.

Hoci príklad stále nevyriešil, zdvihol zrak od knihy. Vo vzduchu už bolo cítiť svieži vánok briezdenia, ktorého sa tak veľmi boja všetky pochybné nočné existencie. Šramot potkanov ustal. Zazdalo sa mu, že museli stíchnuť len pred chvíľou a vyrušil ho práve tento náhly pokoj. Oheň vyhasínal, stále však z neho sálala tmavočervená žiara. Zodvihol hlavu a napriek svojej *sang froid*¹ sa strhol.

Na veľkej vyrezávanej dubovej stoličke s vysokým operadlom, ktorá stála napravo od kozubu, sedel obrovský potkan a zlovestne naňho hľadel svojimi prenikavými očami. Malcolmson sa prudko zodvihol, no potkan sa ani len nezachvel. Študent sa zahnal, akoby po ňom chcel niečo hodiť. Potkan sa ani teraz nepohol, iba zlostne vyceril veľké biele tesáky a kruté oči sa mu v mihotavom svetle leskli čoraz nevraživejšie.

Ohromený Malcolmson vytiahol kutáč z kozuba a zúrivo sa rozbehol k odpornému hlodavcovi. Avšak skôr než ho stihol zasiahnúť, nočný tvor zoskočil s nenávisným piskotom na dlážku, vybehol po povraze visiacom zo zvona a zmizol v tmavom kúte izby, kam už svetlo lampy so zeleným tienidlom nepreniklo. Čo však bolo skutočne zvláštne, v tom okamihu začali ostatné potkany opäť hlučne pobežovať za dreveným obložením.

Od tej chvíle sa už Malcolmson nedokázal sústrediť na rozpracovaný príklad a len čo mu prenikavé kikiríkanie naznačilo príchod rána, ľahol si do postele a zaspal.

Spal tak tvrdo, že ho nezobudil ani príchod pani Dempsterovej. Prebral sa, až keď upratala, pripravila raňajky a zaklopala na zástenu postavenú okolo jeho lôžka. Po náročnom nočnom štúdiu bol stále trochu unavený, ale šálka silného čaju ho rýchlo osviežila a s učebnicou pod pazuchou sa vybral na rannú prechádzku. Pribalil si aj niekoľko sendvičov, aby sa nemusel vrátiť až do večere. Kúsok od mesta objavil tichý chodník medzi vysokými brestmi a tu strávil väčšiu časť dňa štúdiom Laplacea². Cestou späť sa zastavil u pani Withamovej, aby jej poďakoval za láskavosť. Keď ho cez úzke okienko svojej izby zočila, okamžite mu vybehla v ústrety. Chvíľu si ho skúmavo obzerala a potom smutne pokrútila hlavou:

„Nesmiete to preháňať, pane. Ste bledší ako by sa patrilo. Ponocovanie a priveľmi náročné štúdium nikomu neprospievajú! Ale prezraďte

¹ Z franc. - vyrovnanosť, pokoj. (Pozn. prekladateľa)

² Pierre Simon de Laplace (1749 - 1827) – francúzsky matematik, fyzik a astronóm. (Pozn. prekladateľa)